

τες σε ξένες καὶ σε καθαρὰ Λατινικὲς καὶ οὐτεπις βάνει πάλε ξεχωριστὰ τις Ἐλληνικὲς οὐρανίες θεός. οὔτες, τις θαλασσινές, τις γήνες· τις Λατινικές, τις ξένες, εὰν τις Αἰγυπτιακές καὶ Θρακικές, καὶ διπλαὶ στὸ οὐρανὸν δύομαχοὶ τὸ ποίηρα, ὃπου θὰ τις βρεῖ κανένας, καὶ ἀρκεῖ τις περιπτήρητες, γραμμένες σ' ὄμορφοτάτην ἱλικὴν γλώσσα.

Μὰ ἀντὶς νὰ μιλήσω πιὸ μερικὰ γιὰ τὸ βιβλίο τοῦτο, νόμισα καλύτερο νὰ μεταφράσω τὸν πρόλογο, ποὺ τούγραψε ὁ γνωστότατος συγράφεας τῆς σημερινῆς Γαλλίας καὶ Ἀνατόλης Φράνς. Νὰ δὲ πρόλογος:

«Αὐτό, ποῦ δὲ γιὸς τοῦ Γιάννη Ψυχάρη, δὲ γιγονὸς τοῦ Ρενάν, ἔγραψε ἀπάνου στὸ θρανίο του σπουδάζοντας τὴν φιλοσοφία, «κατάλογο τῆς μυθολογίας τοῦ Ὀράτιου», μᾶς ξαναφέρει στὶς δύορφες μέρες τῆς Ξαναγέννησης καὶ μᾶς θυμίζει τὶς εὐγενικὲς ἐκείνες οἰκογένειες τῶν φιλόλογων, ποῦ εἶχαν κληρονομικὸ τὸν ἔρωτα τῆς ἐπιστῆμης. Κι' αὐτό, διχῶς ἀλλο, εἶναι ἀφορμὴ νὰ εὐχαριστηθοῦν δῶροι δοσοὶ δουλεύουν τὶς δύσκολες χάρες τῆς σκέψης.

Εἶμαι σὲ θέση νὰ ξετιμῆσω κάπως τὸ ἔργο τοῦ νέου μου φίλου Μιχάλη Ψυχάρη, δχι πῶς εἴμαι κριτής σὲ κάποιο βαθμὸν πολύξερος, παρὰ γιατὶ τὸ ἔργο αὐτό, ποῦ μπόρεσα νὰ τὸ μελετήσω σὲ τυπογραφικὲς διόρθωσες, μοῦ φάνηκε πολὺ χρήσιμο. Ήμουνα πραγματικὸ περιέργος νὰ μάθω πῶς φαντάζουνταν τοὺς θεοὺς δοσοὶ ζούσαν στὸν καιρὸ τοῦ Αγγουστού, τοῦ Τίβεριου καὶ τοῦ Κλαύδιου. «Έγραφα ἔνα δήγημα — καὶ τὶ ἀλλο μπορεῖ νὰ κάνει ἔνας δηγυματογράφος παρὰ δηγῆματα; — κ' ἀθελεῖ νὰ κλείσω ἐκεῖ μέσα μεγάλες ἀλλήιες ἀνθελα νὰ βάλω ἐκεῖ θεούς, θεούς ἀνατολίτικους καὶ θεούς λατινικούς. Οἱ θεοὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ηλίανθου μὲ δυσκόλευαν πολὺ. Δὲν εἶν' εὔκολο νὰ ξέρει κανένας τὶ σκέφτουνταν ὁ Κικέρονας κι' ὁ Σενέκας γιὰ τοὺς ἀθανατούς θεούς. Εἶναι πιὸ δύσκολο ἀκόμη νὰ ξέρει κανένας τὶ πίστεναν γιὰ τὸ Δία δὲ βαρκάρης τοῦ Τίβερην ἢ δὲ ψαρᾶς. «Ἐπρεπε νὰ συμβούλευτῶ τοὺς ποιτάδες. Οἱ ποιτάδες μᾶς δίνουν πιὸ πολὺ πληροφορίες κάμποσο καλές γιὰ τὶς θρησκευτικὲς ἰδέες τοῦ καιροῦ τους. Δὲν ἔχουν φυσικὰ τὸ λαϊκὸ αἰστημα.

στρατὸς στὸ χέρι δὲν ὑπάρχει, καὶ ἀπὸ μέρες τὰ πλοῖα εἶχαν λάβει λιταταγή, ν' ἀναχωρήσουν πρὸς ἀγρυπτὸ τέλος, ἀφίνοντας μόνο στὸ λιμάνια λίγας καράβιας ἀγρυπτὰ γιὰ μακρινὸ ταξεῖδι. «Ἐλέγχαν κι' ὅλες οἱ μανταπόροι πῶς δὲ ίδιος δὲ βασιλῆς Τωτίλας εἶχε πιάσει γῆς στὰ Σύνοτα, καὶ εἶχε πάρει τὸ δρόμο τῆς Μακεδονίκης, ἐνοὶ τὸ τραχύσια κάτεργα του, πούχων ἔρθει μαζῆς του χρόνο τὴν Σικελία, εἶχαν περνάσει σιμὰ στοὺς Ιαζίνους, καὶ ἐκάναν πανιὰ γιὰ νὰ προσβάλουν τὴν Ἀχαΐκη, καὶ ἔζητούσαν τὸ Ίονικὸ στόλο γιὰ νὰ τὸν πολεμήσουν. «Ἐτοι λοιπὸν δὲν ἔρχότουν βιβλίατα καὶ οἱ μέρες ἐπερνοῦσαν σὲ μεγάλην ἀπελπισία, οἱ κάτοικοι δὲν ἔβλεπαν παρὰ στὰ βουνὰ καταφυγὴ γιατὶ ἐφοδιύντων τὸ θέατρο καὶ τὴν πείνα, ἵνα οἱ βάρβαροι ἐκλειοῦσαν καὶ ἐπατρίναν τὴν χώρα.

«Ἀλλὰ ὅσο δὲ κόδιμος ἔφευγε, τόσο ἔγενούτουν δυσκόλωτερη ἡ ὑπεράσπιση, καὶ ὁ Θεοδώρος ἀπαράστατε ν' ἀπεγορεύει τὴν ἔξοδο, καὶ ὑποχρέωσε τὸν κόδιμον ὅλον νὰ διαλεύσῃν ἀγγαρίσας γιὰ νὰ διορθωθοῦν τὰ τειχιὰ καὶ τὰ φρούρια. «Ἐκήρυξεν ἔλεφτρους ὅσους δούλους ἥθελεν πάρει τὰ ὅπλα καὶ ἐδίαταξε τοὺς πλούσιους νὰ προσφέρουν τὰ χρήματα τους γιὰ ν' ἀγοραστοῦν ὄχματα καὶ χωριθροφίες ἀπὸ τές τές χώρας, ὅσο ἀκόμα καὶ τὸν βολετὸ νὰ ξεφύγουν τὴν προσοχὴν τοῦ βαρβαρικοῦ στόλου, ποὺ ἔβιγγλιζε ὅλη τὸ πέλαγος.

«Ο πίνακας τοῦ Μιχάλη Ψυχάρη μὲ βοήθησε πολὺ τὴν δρά πονπρέπε νὰ σχετιστῷ μὲ τὸ Πάνθεο τοῦ Ὀράτιου, καὶ τὸ ἀρθρὸ Διαὶ α. (Jupiter) μέμαθε γλύπορις δι, τι ἀθελεῖ νὰ μάθω. Τὸ ἀρθρὸ αὐτὸν εἶναι πολὺ καλὸ φτιασμένο καὶ, ὅπως μοῦ φάνηκε, πολὺ ξετελιωμένο. Μπορεῖ κανένας ν' ἀκολουθήσει ἐκεῖ τὸ δρόμο τῆς παλαιᾶς θρησκείας τῶν θεῶν (Diovis) πρὸς τὸ μονοθεῖσμὸ τῶν Στωικῶν τῆς Αὐτοκρατορίας, τῶν Ἐβραίων καὶ τῶν Χριστιανῶν. Ο ἔγγονὸς τοῦ Ρενάν κάνει ἐκεῖ τὴν παρατηρηση, ὅτι στὸ ξέπεσμα τῶν θρησκειῶν τὰ δύοματα τῶν θεῶν μένουν, μὰ δὲν ἀντιπροσωπεύουν πιὰ τίποις καὶ καταντοῦν δύοματα συνηθισμένα. Δημητρα πᾶ νὰ πεῖ: φωμί, καὶ Βάκχος: κρασί. «Ἐνας δὲ τοὺς συνομιλητάδες σὲ κάπιο διάλογο τοῦ Κικέρωνα λέει δι πάνου κάτου τὸ ἴδιο πράμα καὶ προσθέτει δτὶ μολατάτα κανένας δὲν εἶναι τόσο κουτός γιὰ νὰ πιστεύει πῶς τρώει ή πίνει θεό.

«Ἐνας πίνακας καλοφτιασμένος εἶναι θησαυρός. Μοῦ χρησίμεψε δὲ τὸν Αναλυτικὸ Πίνακας τῆς Μυθολογίας τοῦ Ὀράτιου, κι' αὐτὸν μοὶ ἔδωσε τὸ δικαιωμά νὰ γράψω τὸν πρόδογο. Εὐχαριστῶ τὸ Μιχάλην Ψυχάρη ποὺ μούδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ εἰπῶ φανερὰ ποιὰ βαθιὰ φιλία θρέφω γιὰ αὐτὸν καὶ τοὺς δικούς του.»

«Τοτερὸ ἀπὸ τὸ παίνερον κύτον ποὺ κάνει στὸ βιβλίο ὁ Ανατόλης Φράνς καταλαβαίνει κακένας πόσο χρήσιμες καὶ ασείς εἶναι κι' οἱ ἄλλες παρατήρησες, ποὺ συνοδεύουν τὸ δύομα τὰς σπουδαῖς τοῦ θεοῦ, καὶ νοιώθει, ὅτι γιὰ νὰ γραφεῖ τέτιο βιβλίο—μικρὸ μὲ πολύτιμο—χρειάστηκε δουλικὴ καὶ μελέτη, δη; συνηθισμένη. Μὰ ἀπὸ πατέρη, σλη τὸ μεγάλο μας Ψυχάρη, μποροῦσε νὰ γεννηθεῖ παιδί, ποὺ νὰ μὴν τὸ κεντρίζει δέρωταις τῆς ἀληθινῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ μὴ βρίσκει τὸν ίσιο δρόμο τῆς τέχνης;

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΤΙΕΡΙΔΗΣ

Οἱ νέες τοῦτες διαταγὲς ἔκακοφένισαν κόδιμον πόλυ γιατὶ ἔνα μέρος ἀπὸ τοὺς σκλάδους ποὺ ἦταν ἀμαθοὶ τελείωσαν πόλεμο, ἐπροτιμοῦσαν τὴν καλοζωὴν καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀπὸ ὅλες τὰς ἐλεφτερίες καὶ πολλοὺς εἶχαν κι' ὅλας θάψει τὸ ἔχει τοὺς κι' ἐλογάρισταν νὰ τὸ ξενάρθρουν στὸ γυρισμό τους, ὅπουν οἱ Γότθοι ἔζεύμασιν καὶ τὰ πράματας ἡσυχαζαν κι' ἡταν κι' ἀλλοὶ ποὺ δρεῖν δὲν εἶχαν νὰ χτυπηθοῦν γιατὶ ἀθεωροῦσαν κάθε προσπάθεια χαρμένη, κι' ἐπιθυμοῦσαν μόνο νὰ βροῦν τρόπο γιὰ ν' ἀστραλίσουν τὴν ζωὴν τους.

Κ' ἡταν ἔλεινη, καὶ κατάσταση, τῆς πολιτείας· οἱ ἀλεφτερωμένοι σκλάδοι εἶχαν σηκωθεὶς πρόσωπο κι' ἀπάσχικαν νὰ ἔγδικιανται τοὺς ἀρέντες τους γιὰ σοκεῖσαν πάθει ἔως τότες, καὶ τοὺς ἐκαταδίναν στὴν ἔξουσία μολογώντας ποὺ εἶχαν κρουμένη τὰ χρήματα, καὶ καὶ τοὺς ἐσυκρατοῦσαν κακόσουλας καὶ ἐδοκίμαζαν νὰ τοὺς κάνουν μισητούς στὶ λαὸ παραστένοντάς τους ἀδιάφορους γιὰ τὰ πράματα τῆς πατρίδας. Καὶ ἂν κανεὶς πλούσιος ἐτολμοῦσε νὰ φανεῖ ἀνυπόταγτος στεῖς διάταξες τοῦ Θεοδώρου δύσκολας ἔξερφευγε, γιατὶ οἱ ἀλεφτερωμένοι σκλάδοι ἤταν πάστας ἔξυπνοι, καὶ ἡσερεν νὰ φυλάγουν καὶ πόρτες καὶ λιμάνι, κι' ἔγερναν πίσω τοὺς ἀτυχουσίας πούλαν πάλι νὰ ὑποφέρουν, ὡς τὴν ἡμέρα τῆς καταδίκης τους. Οὐδὲ πλούσιος κανένας δὲν εἶχε ἡσυχία γιατὶ ἡταν πάντα φόβος ἀπὸ τοὺς νέους

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΣ

(‘Ανέκδοτο δημοσιευτὸ τραγούδι τῆς Ρέθου, διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ κ. Παύλου Γνευτοῦ)

—Τοῦ κρίτη ἐγιὸς δὲ Κάβαλλας δὲ πρωτοταξιδιάρης Ποίτι κ' ἐπρωτομάτωσε τὸ πρώτο του καράβι. Κ' ἔγιος κ' ἐποδισκήνησε νὰ πάγη στὸ ταξεῖδι, «Η χώρα δλη ἐτείτηκε κι' δλα τὰ παρμακλήκια δλες οἱ πόρτες ἀνοιχτὲς κι' δλα τὰ συρμακούτια, «Εμπρόβαλαν οἱ ὄμορφες ἀπὸ τὰ παναθύρια «Εμπρόβαλε κ' η Σεβαστὴ ἀπὸ Φηλὸν καὶ μέγι. Καίνος τὴ Σεβαστὴν εἶδε κ' ἐπεισε κ' ἀλιγώθη. Σταμνὰ νερὸ τοῦ ρίχνουσι καὶ τρὶα κανὶὰ τὸ μόσκο. Καὶ πάντες τὸ ρεδόσταμο γιὰ νὰ συνέρτεν νοῦς του. Ποίτι κι' δὲ νοῦς του σύνηρτε ποίτι κι' δὲ λογισμός του «Ο Κύρις του τὸν ἀρωτὴ κι' δὲ μάνα του τοῦ λέει: —«Γιέ μου τ' εἶνε ποικαθες; «Γιέ μου τ' εἶνε πούγυσις; Γιαί μου πολὺ κρασίς ἔγινες κι' ἔγινες ποῦ τὸ νοῦ σου. —«Δὲν ἔπια ἔγω πολὺ κρασίς κι' ἔγινες ποῦ τὸν νοῦ μου. Τὴ Σεβαστοῦλαν εἶδα ἔγω κι' ἔγινες ποῦ τὸν νοῦ μου. —Καὶ μὴ χολιᾶς ιδίουκα μου κ' ἔγω νὰ σους τὴ δώκω. Νὰ στείλω εἰς τὴ πόρτα τῆς χλιούσις προξενητάδες. χλιούσις ἀστέλλω τὸ πορνὸ μύριους τὸ μεσημέρι. Καὶ τὰ ἡλιοβασιλέματα νὰ πάω καὶ πατήμι μου. Καὶ στέλλεις εἰς τὴ πόρτα τῆς χλιούσις προξενητάδες. Χλιούσις ἀστέλλεις τὸ πορνὸ μύριους τὸ μεσημέρι. Κ' ἐμείναστε στὴ πόρτα τῆς χρόνο καὶ πάντες μῆνες. Ποίτι κι' δὲ χρόνος πέρασε ποίτι κι' οἱ πάντες μῆνες «Εσείσαστε τὴν ἀλυσί κι' ἐσείστη τὸ παλάτι. Κ' η Σεβαστοῦλα ἐκπρόβαλεν ἀπὸ τὰ παναθύρια. —Ποίτες εἶνε εἰς τοὺς πόρτες μας ποιὸς εἶνε στοὺς αὐλές μας; «Αν εἶν' περάτες δὲ περνοῦ διαβάτες τὰ διαβαίνου. «Αν εἶνε διακονιάρηδες νὰ τοὺς διαβάτες. —«Δὲν εἶν' περάτες νὰ περνοῦ διαβάτες νὰ διαβαίνου. Δὲν εἶνε διακονιάρηδες νὰ τοὺς λεημονήσῃς «Ο Κάβαλλας μᾶς ἔστειλε γυναικά του σὲ θέλει. Καὶ κοίτεται γιὰ λόγου σου κοντεύει νὰ πεθάνηῃ. —«Καὶ δὲν τὸν καταδέχουμε στὴ πλὴ μικρή μου δοῦλα Γιαὶ εἶνε τὸ σπατίνια τῆς μπλέμενα μὲ γρουστρί. Κ' εἰνε καὶ τὰ παπούτσια τῆς μὲ τὸ μαργαριτάρι. Κ' ἔκεινου τὸ παπούτσιον ἔχει τριῶ λογιῶ τουμάρι. Καὶ γάττικο καὶ σκύλικο καὶ γαδουροποντίκι. Τὴ σκλάδα μου τὴ δοῦλα μου τὴν πεδί ποριξμάτικο. Καὶ πάλαι καὶ πάλι πάλ' δχι καὶ πάλαι διέξεις μοῦ δέξεις. Καὶ μὴ θαρεῖ τ

Κι' ἀν κατεβῇ ὁ βασιλῆς καὶ πάσῃ τῷ δραχάνι
Κι' ἀν κατεβῇ ἡ βασίλισσα καὶ τῷ μεταχολούσῃ.
Κι' ἔρθουν τὰ βασιλόπουλα δεμάτια καὶ τὰ δέσου
Κι' ἀν γένουν τάστρια πρόβατα καὶ τὰ βουνά βουβάλια
Κι' οἱ ποταμοὶ γλυκὸν κρατὶ ἐπισῦν τὰ παληκάρια,
Καὶ πάλαι νεὸν καὶ πάλ' ὄχι καὶ πάλαι δὲν τὸν θέλω..»
Φεύγουν οἱ προξενῆτες του καὶ πᾶν νὰ τοῦ τὸ ποῦσι
Καθὼς τοὺς εἰδὸς δέ τοῦ Κάβαλλας ἐμπροσήκωθήκιν τους.
— «Καλῶς τοὺς προξενῆτες μου μὲ τὰ καλὰ γαπάρια
— «Κακῶς τοὺς προξενῆτες σου μὲ τὰ κακὰ γαπάρια
Καὶ δὲ οὐ καταδέχεται στὴ πεδινή μικρή της δοῦλα.
Γιατί εἶναι τὰ σκαπίνια της μικρέμενα μὲ χρουσάφι
Κ' εἶναι καὶ τὰ πακούτσια της μὲ τὸ μαργκεριτάρι
Κι' ἔτένα τὸ πακούτσι ἔχει τριώ λογιώ τουμάρι
Καὶ γάττικο καὶ σκύλλικο καὶ γαδευροκοντέκιο.
Τὴ δοῦλα της τὴν οκλάδα της τὴν πήλ πορεῖμα της
Καὶ πάλαι καὶ καὶ πάλ' ὄχι καὶ πάλαι ὡς τῆς δόξαι.
Καὶ μὴ θαρρεῖς τοῖς σκλάδεσσι της κ' ξέχει τις περικάτω
Κι' ἔκρασθῇ ἡ θάλασσα καὶ γιν' ὥρηδ χωράφι
Καὶ σπείρουσι τοῦ γάμου σας σιτάρια καὶ κριθάρια
Κι' ἀν κατεβῇ ὁ βασιλῆς καὶ πιάτη τὸ δραπάνι
Κι' ἔρθουν τὰ βασιλόπουλα δεμάτια καὶ τὰ δέσουν
Κι' ἀν γένουν τάστρια πρόβατα καὶ τὰ βουνά βουβάλια
Κι' οἱ ποταμοὶ γλυκὸν κρατὶ νὰ πισῦν τὰ παληκάρια,
Καὶ πάλαι νεὸν καὶ πάλ' ὄχι καὶ πάλαι δὲ οὐ θέλει..»
Ο Κάβαλλας σὰν τάκουσε σὲ συλλογὲς ἐμπῆκε
Κράζει τοῖς βάγιας κι' ἔρχονται καὶ προσταγὴ τοῖς δίνει
— «Πίστετε Βάγιες φίνετε ὀλόχρουσο ζωνάρι
Μ' ἀσῆμι καὶ μὲ μάλιμα καὶ μὲ μαργαριτάρι.
Βάρτε στὴ μέση Κύνδαλλα, στὴν ἀκρη της Σεβαστούλα»
Ποῖσι καὶ ξετελεύτηκε δέ τοῦ Κάβαλλας τὸ πῆδι
Σὲ μιανῆς μάγισσας παιῶ σὲ μιανοῦ μάγου γένικ
Τὸν οὐρανὸν μαγεύει τον καὶ τάστρα κατεβάζει.
Κι' ἐμύγεψε τολόχρουσο τοῦ Κάβαλλα ζωνάρι
Ο Κάβαλλας ἔκώστην το κ' ἤδης στὴ πατινάδα
Οὖσα στὴ πίρτα κάθουνταν μάνα καὶ θυγατέρω
— α' Ήτούτος ὁ ποῦ ἔρχεται δὲν εἰν' ἀρρωστημένος
Μηδ' ἀπ' ἀγέραν εἴλ' χλωμὸς μηδ' ἀποῦ ἥλιο μαύρος
Μόνο κορίτσιν ἀγαπᾶ κ' ἡ κόρη δὲν τὸ θέλει.
Μ' ἃς μ' ἔδινε τὴ ζώην του καὶ νὰ τὴν ἔχῃ πόφε»
— «Πάρε λογάριν διμετρὸ καὶ βαρούδηλαζέ το.»
— «Ἐχετο τὸ λογάρι του νὰ τὸ βαρούδιαζες.»
— «Ἐπαρε τὸ σπαθίκι μου ποῦνε μαλαματένιο
Κι' δ' Αγις Γεωργῆς κι' δ' Χριστὸς πάνω ζωγραφισμένος»
— «Εχε το τὸ σπαθάκι σου ποῦνε μαλαματένιο
Κι' δ' Αγις Γεωργῆς κι' δ' Χριστὸς πάνω ζωγραφισμένος
Μό' δο' μου τὸ ζωνάρι σου καὶ νὰ τὴν ἔχῃς πόφεις
Κ' ἔκινος ποῦ τὴν λαύρα του ξέκώστη κ' ἔδωκέν το.
— «Αρητ' τὴ πόρταν ἀνοιχτὴ καὶ τὸ λυχνάρι νέφτη.
Τὴ σκύλλα τὴν ἐπτάστομη μ' ἔφτ' ἀλυσσες τὴ δέσσε.
Κείνος τὴν πόρτα σφράληξε καὶ τὸ λυχνάρι σθύνει.
Τὴ σκύλλα τὴν ἐπτάστομη ἐφτάλυτη τὴ φίνει.
Καὶ μέσα τὰ μεσάνυχτα δὲν κόρη ἔδαιμονστη.
Τὴ βάγια της ἐσήκωσε στοῦ Κάβαλλα πατίνουν.
Στὴ στράτα ποὺ πατίνουσι λέσι ἔνα μυργολόδι.
— «Τις εἰδεν ἥλιο τὴν αύγη κι' ἔστρο τὸ μεσημέρι,

σάρους τροφύρου κ' ἐμποδίζε τὴν θάλασσα σὲ τρόπο ποῦ
τῷ νησὶ ἡταν κοντὰ διέβαται ἀποχωρισμένο ἀπὸ τὸ ἐ-
πιλοιπό μερός τῆς ἀρτοκρατορίας.

Ο Θεόδωρος ἐσυλλογιζότουν τώρα καὶ τὴν Ἀσκληπιγένεια ποῦ, ἂν δὲν εἴχε ἀναχωρήσει κατὰ τὴν παραγγελία του, ἐξινδύνει περσότερο πάρα ἡ ἴδια ἡ χώρα, γιατί, ως ἐπληροφορούσαν, οἱ Γότθοι ἔβρισκόνταν σιμῆ στὴν Ἡράλδα. Καὶ ἡ ἴδια ποῦ ἡ κύρι ἦταν σὲ κινδυνοθανότου καὶ ντροπής, καὶ ποῦ τρόπος δὲν ὑπάρχει νὰ γλυτωσει, τὸν ἵππολίτη καὶ δὲν τὸν ἀρινεψυχρὸν νὰ σκέφτεται. Στὴν Ἡράλδα κάθε ἀντίσταση ἔτουν ἀδύνατη καὶ ἀπὸ μία στιγμὴ στὴν ἀλλη οἱ βαρύταροι θά τὴν ἔπαιρον καὶ θά τοῦπαρονταν καὶ τὴν Ἀσκληπιγένεια. Πῶς νὰ τὴν προστατέψει; Ἐσυλλογιζότουν πράματα ἀδύνατα. — Ἄν ἔγγαινε νὰ πολεμήσει τοὺς βαρύταρους; Μὰ τότες, ἂν ἐφανιζότουν ὁ στόλος, ἡ Κασσώπη θά πεφτε ἀμέσως· ποιὸς θ' ἀντιστέκοτουν; Κι' ἂν πολὺ τῆς ἐμηνούσε νέρθουν ὄπισω; Ἄπο τὴν ὄργη τοῦ λαοῦ θὰ τὴν ἐπροστάτευε· μὰ μὴ δὲν ἤξερε πῶς ἡ Κασσώπη ἥταν χαμένη; Ἰσως ὅμως ὁ Φιλόστρατος εἶχε εὕρει τρόπο για φύγουν, μὰ καὶ τοῦτο ἥταν δύσκολο, γιατί ὁ χιλιαρχὸς ἐγώριζε πῶς τές πρώτες μέρες δὲν τόχων κάμει. Τώρα ηὔθελε θετικὰ νὰ γνωρίζει ποῦ καὶ πῶς ἔβρισκότουν ἡ ἀγκυπημένη του χ' ἐποθεύσει νὰ τὴν ἰδῃ. Ποιὸς ζέρει τι ἐμπορεύσει γε

Τίς οὖτε καρη καὶ χάθηκε νέωρος τῆς γάχτας;»
«Η βάγια της ή σκλάδα της ή πιὸ καλή τερά της,
Ἐπηλογήν κ' εἶπεν τη κ' ἐπαρεγόρετέν την.
— «Έγώ εἰδα ἥδιο τὴν αὐγὴν κι' ἀστρά τὸ μεσημέρι
Έγώ εἶδα κόρην τὴν κ' ἔτεν γὰρ πορφατῆ τοῖς νύχτας
Έκει πήγαν κ' ἐγκύπτησαν στοῦ Κάβαλλα τῇ πόρτα
Ο Κάβαλλας ἐμπρόσθιε ἀπὸ τὸ παναθύρο.
— «Τις εἶνε εἰς τοὺς πόρτας μας τίς εἶνε σταῖς αὐλές μας
«Αν εἴ τε περάτες ἃς περιφύρου διαβάτες ἃς διασταῖνου.
«Αν εἶσε διακονοιάριδες νὰ τοὺς λεγμονήσω.
«Αν εἶσε γιὰ νὰ φῶν νὰ πιστῶν ν' ἀνοῖξω νέμπουν μέσα.
Κι' ἂν εἶσε τὸ τελώνιο ἔσορκίω το καὶ φέγγει.
— «Ανοῖξαι οἰκεῖς Κάβαλλας γιατὶ ἡ ψυχὴ μου βγαίνει.
Στοῖς πόρτας σου μὲν ἐφέρασι τὰ δυνατά σου μάγια»
— «Ἄλλοτες εἰς τὸ σπήλαιο μας πουλάκια μὲ ξυπνοῦ ταν
Τόρα θωρᾶ καὶ τί θωρᾶ ποιτάνες μὲ ξυπνοῦσι»
— «Ἐμάγγωσέ με Κάβαλλα καὶ τόρ' ἀναγελάς με...»
Θωρεὶ πανω, θωρεὶ κατώ κανένα δὲν ἔβλέπει
Θωρεὶ στὸ δαχτυλάκι της βρίσκει ἕνα δαχτυλίδι.
Γύρω τριγύρω μάζλαυα στὴν μέση τὸ φαρμάκι.
Στὰ γελή της τὸ πόσυρε κ' ἐξήγενη ἡ ψυχὴ της.
«Οσο νὰ τρέξῃ ὁ Κάβαλλας βρίσκει τὴν πεθαμένη.
— «Γιὰ δὲ δουλειὰν ἀπούπεθα πατός μου καὶ πατός μου.
Καὶ βγάλλει τὸ χατζέρι του πεῦ τὴν λιανή του μέση
Στοὺς ουρανοὺς τὸ πέταξε στὰ στήθη του τὸ δάχτη.
Μὲς στὴ καρδιὰ του τὸ μπῆξε κ' ἐξῆγε τὴν ψυχὴ του.
— «Ἄμε καὶ σ' ψυχοῦλη μου μαζὲν μὲ τὴ δική της
Ως κλαίεις ἔκεινη ἡ μάνα της ἃς κλαίῃ κ' ἡ δική μου
Ἀντάμα τοὺς θύματας τοὺς διδ τους σ' ἓντα μνῆμα
Καὶ βγαλν' ὁ νηὸς χυτάρισσες κ' ἡ νηὰ χρουσομηλίτες
Κάθε μαγάλη Κερεκή κάθ' ἀκριβήν ημέρα
«Εγνενε ὁ Κυπάρισσος κ' ἐφίλεις τὴ μηλίτεα

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

Н МОДА

Από τὸ Παρίσιο: 6]19 τ' Ἀπριλῆς 1904
Φίλε Νουμᾶ,

Συχνά σὲ διπλαίσιο καὶ πολὺ μοῦ ἀρέσεις γιὰ δἰα δσα γράψεις. Μὰ βρίσκω πῶς μ' ὅλη σου τὴν νοστιμὰ καὶ τὴν σοφία, ἐσὺ ποῦ λέεις ἡ ἱστορία, ἔπαιρνες κρυψά, μιὰ φορὰ κ' ἔναν καιρό, τὴν γνώμην τῆς θεᾶς Ἡγερίας, καὶ μ' ἀφτὸ τὸν τρόπο σὲ γυναῖκα χρωστᾶς τὴν δόξαν σου τὴν παλιά, τῷρι ποῦ ξαναγύπικες στὴν μέσον κ' ἔχεις τδσες ἀλλες καλεὶς ίδεις, ξεχνᾶς τὶς σημερόνες μας γυναῖκες καὶ δὲν τὶς ἀφίερωνεις καὶ κάποτε μερικὲς γραμμές, γιὰδ ἔνα ξήτημα ποῦ φυσικὰ τὶς ἀρέσει.

Θέλω νὰ πῶ γιὰ τὴν Μόδα· δηλαδὴ γιὰ

τὸν τρέπει πῶς νῦν νούνται δραφά καὶ
σκερτοβλίκα χωρὶς μεγάλο ἔξοδο, οἱ κυρίες
ποὺ σὲ διιδάζουνε.

‘Κι ἐπειδὴ τὸ Παρόντο εἶναι σ’ ἀρτό, τὸ με-
γαλύτερο Σκολεῖο τοῦ κόσμου, κ’ ἐπειδὴ τυ-
χαίνει νὰ εἴμαι κ’ ἐγώ στὸ Παρόντο, μοῦ ἤθε
ἡ ἴδεα νὰ σοῦ στέλνω κάθε τόσο, ἀπὸ δυὸς λέ-
ξούλες γιὰ κάθε καινούριο ποῦ βγαίνει στὴ
φορεσιὰ καὶ ποῦ φρέσει.

Κι δπως τὸ ξέρεις πολὺ καλά, ή μόνια
ἀλλάζει κάθε λίγο κ' ἔχει κανεὶς συχνὰ νὰ
γράψῃ κ' ἔνα καινούριο πρᾶμα.

Βέβαια δὲ σοῦ γράφω γιὰ τὰ λίγο ἐγρελᾶδ
κόκκινα παπούτσια καὶ τὶς ὄλοκόκκινες κάλ-
τσες ποῦ εἶναι τώρα τῆς ήμέρας. Μὰ εἶναι
τόσα χάλια ποῦ μπορεῖ νὰ γράψῃ κανεὶς καὶ
ποῦ εἶναι ἔφκοδο νὰ τὰ μημθοῦνε κ' οἱ δικές
μας, ἀφοῦ καὶ γοῖνοτο ἔχουνε κ' ἐπιτήδειες
εἶναι.

Νάρχίσουμε ἀπὸ τὰ καπέλλαν φέτο μπο-
ροῦνε νὰ μεταχειριστοῦνε διτὶ τοὺς ἀπόμεινε
ἀπὸ τὴν περασμένη χρονιά, γιατὶ δὲν εἶναι
τῆς μόδας νὰ εἶναι δύο τὰ γαρνιμέντα στὸ
ἴδιο χρῶμα. Συνηθίζουνται πολλά χοώματα
μαζί, φτάνει νᾶχη κανεὶς γοῦστο νὰ τὸ δια-
λέξῃ καὶ νὰ τὰ ταιριάξῃ, ποῦ νὰ χτυπάνε
δμορφά στὸ μίτι.

Σοῦ ἀναφέρω μιὰν ψάθια πράσινη, ποῦ εἶδα χτες στὴν ἐκθεσην, μὲ φιόγκους ἀπὸ μελιντζανίες κορδέλες βελουδένιες καὶ μὲ τριαντάφυλλα χρῶμα ἀδάνιας. Μὲ τὴν ἴδια παράξενη ἀναδογία, μπορεῖ νὰ μεταχειριστῇ μιὰ κυρία, δῆλως σπῦ εἴπα καὶ παραπίνου, δ, τι ἔχει πρόσχειρο καὶ νὰ καταφέρῃ ἔνα ώραιο καπέλλακι.

Αν είναι η ψάθα μαυρη, μπορει να βαλη
άπανου πράσινο και κόκκινο μαζι· αν είναι
μπλέ, να τη γαρνίσῃ μὲ μώδ και χρυσαφί,
η κι πορτοκαλί ποῦ πηγαίνει τόσο στις με-
λαχρινές. Σε ψάθα φυσικιά πηγαίνει ώραια
τὸ ρόζ μὲ ἀσπρο και κίτρινο ἀχνό, και μενε-
ξέδες τῆς Πάργας, ποῦ κλίνει τὸ χρῶμα τους
στὸ μώδ. Αφτα τὸ καιπέλλο είναι γιὰ ξανθή.
Κι δέσποτο καιπέλλο φπδ τούλια και

Κι οὐασπρὸ καπελαὸ μῶ τουταὶ καὶ ταντέλες καὶ μ' ἔνα στεφανάκι δλόγυρα ἀπὸ μικρούτσικη τριανταφυλλάκια ἄγρια, εἰναι πολὺ ώραιο γιὰ νέα κοπελοῦδα.

Τέτοια πολλὰ θὰ σου γράψω, ἀγαπητὲ
Νουμᾶ, γιά νὰ τὰ λές στίς καλές φίληνάδες
σου, μαζί καὶ μὲ τά δινά μου τὰ χαιρετίσ-
ματα.

Η φίλη σου.
Α. Ε.

συμβουλέψει. Τὸν ἐβαστοῦσε ὅμως ὅπίσα ἡ σπλέψη ποὺ
ὁ Φιλόστρατος στὴν ἀπελπισιὰ του ἐμποροῦσε νάχε πα-
ραδοθεῖστ σὰν τοὺς ἄλλους· κι' ἀλλίθεισα τότες ἡ κόρη
θύταν καπῶς λοφαλισμένη, μὲν ποιὰ θάτουν ἡ θεση-
τού, ἀν ἐπήγκινε; Κι' ἀνησυχοῦσε κι' ἄλλαζε δ χαρα-
χτῆρας του· ὁ κατέσκαρδος πόνος δὲν τὸν ἀφίνε νὰ
προσέχει στὲλλα, δὲν ἐτιμωροῦσε πλιὰ τοὺς ἀνυπότα-
χτούς δὲν ἐπιτηροῦσε πλιὰ μὲ ζῆτο τὰ γυμνάσια τοῦ
σπραχτοῦ του, δὲν ἔτρωγε αὐδ' ἔκοιμότουν, κι' ὁ κόρδιμος
εἶχε παρατηρήσει τὴ μεγάλην ἄλλαγη καὶ δὲν ἔβρισκε
ἔξήγησον.

Μίαν ήμέρα είχε ἀκουστεῖ ἀπὸ τοὺς χωριάτες πῶς τὸ βαρβαρικὸν φουστόν εἶχε πολὺ προχωρέσει καὶ ἐκάτεχε τώρα τοὺς κάμπους ὅλους καὶ τές Ράχης ἀπὸ τὸ Δραστηνή στὰ ριζούνια, καὶ, ὥστε εἰδότην ὡταν ἀλιθινήν, ὡς Ἡραίδα είχε πέσει στὰ χέρια τῶν ἔχθρων οὐ δὲν εἰχαν νὰ καθίουν παρὰ λίγα σταδια γιὰ νὰ τὴν πάρουν.

Καὶ ἡ Ἀσκληπιγένεια; Ἡταν λοιπὸν χαμένη;
Ἄκουοντας ὁ Θεόδωρος ἐκίτοεύεις σὰν νεκρός.

λογικό του δὲν ἐδύλεις ἀλλο· ήζερε μόνο ποῦ καιρὸ δὲν εἶχε νὰ χάνει καὶ ποῦ ἔπρεπε νὰ τρέξει στὴν Ἡραίδα. Ἡ Κασσωπή ήταν ναὶ σὲ κίνδυνο, γιατὶ τὰ καρδιάς δὲν εἶχαν φύγει, μᾶς γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἐπολεμοῦσαν, ἐνοῦ ἡ Ἀσκληπιγγενεῖς θάτουν στὴν τελεφτατικὴ ὄχικη.

Στενοχωρημένος ἀπὸ τὸ πάθος ἀποφύγεισε. Ἐκαὶ ὁμέ-
σως νὰ τοῦ σελλώσουν κ' ἐδιάταξε μία δεκχειὰ ἀνθρώ-
πους νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Τοτερα ἐπαράδωκε τὴν ἐ-
ζηνούσια στὸν πρῶτο του ἀξιωματικὸ δῆλοντας του δὲ
σὲ λίγες ὥρες θὰ νάτουν γυρισμένυς.

Μα δέ αξιωματικός του παρατητήσε. — « Νέε συγχωρές, Θεόδωρε, τι σκέψεσαι νὰ κάμεις; »

«Μὰ γυρίσω απόψε». απόχριν.

«Μα ἡ Κασσωπή

«Οι ραρούρι επίτηδες, πάντα την παρέμβαση και την Ασκληπιογένεια»;

«Οι θερέθροι φαίνεται έχουν πάρει τό ποινικό· αλλά και ήσυχασε, ο Φιλόστρατος είνε από κείνους που έφυγαν· θήκε χι' αρτός συνεγοημένος με τον έχτρο, άλλος-ας πώς θάψευε ξέω»;

«Πρέπει να ιδώ διδος».

Τάξογα ἡταν ἑτοιμα. Ἀνεβούκε κ' ἔβαδισε μὲ τὰ συνοδεία του πρός τές πόρτες. Ο κόσμος ποῦ ἐποδέχεται κάθε του κίνημα, γιατὶ δὲν εἶχε παρὰ σ' αὐτὸν τές λίγες ἐπιθέσεις του τὴν ἑκοίταζε στατικής καὶ τὸν ἀκολούθησαν πολλοὶ μ' ἀνύσυχη περιέργεια. Στές πόρτες ἐσταμάτησαν φεύγουμενοι τὴν τιμωρία τὸν εἰδὼν νὸς μακρινεῖ πρὸς τὴν ἐσοχὴν καὶ κατακραυγὴ ἴσχυσκε ἀπό πολλά στόματα. «Φεύγει!» Κ' ἑκούνολογήθησε στὴ χώρα τὴ φύγει του κ' ἐτάραχτηκαν ἔλοι, κ' ἐτέρμακεν, κ'